

BOEKAANKONDIGINGEN.

G. BAER, A. HERMANNSDORFER und H. KAUSCH, *Ergebnisse kochsalzfreier Ernährung bei Lungentuberculose*. LEHMANN's Verlag, München 1929. Prijs Mk. 2.

Zooals vroeger reeds in dit *Tijdschrift* aangekondigd is schijnt dit keukenzout-vrij diëet (geen zoutloos diëet door de toevoeging van mineraloogen) zeer fraaie uitkomsten op te kunnen leveren bij lupus, huidtuberculose, chirurgische tuberculose. De schrijvers geven nu een overzicht van de resultaten bij 100 patiënten, lijdende aan longtuberculose, zoowel lichtere als ernstiger gevallen, een en ander bereikt door keukenzout-onthouding, transmineralisatie, verhooging van den zuurgraad, vitaminevermeerdering en andere invloeden der voeding. Gewichtsvermeerdering beteekent nog niet de doelmatigste voeding gegeven te hebben. Daar de beoordeeling van de uitkomsten altijd moeilijk blijft, hebben de schrijvers 10 uitvoerige ziektegeschiedenissen medegedeeld, verdeeld over verschillende types, dubbelzijdige, in hoofdzaak exsudatieve, koortsende vormen, met slechten algemeenen toestand, beiderzijds cirrhotische vormen met versche rechutes, koorts en vermagering, gevallen die na het diëet voor operatie in aanmerking kwamen, operatiegevallen, die daarna op diëet kwamen. Wanneer men de ziektegeschiedenissen doorleest, kan men niet anders zeggen, dan dat inderdaad een zeer belangrijke verbetering ontstaan is. 4 van de 10 beschreven patiënten, die aanvankelijk bacillen in het sputum hadden, verloren deze. Ik geloof, dat het niet volstrekt noodig is de vraag: „post of propter” te stellen. Sommige patiënten waren vroeger zonder gunstig gevolg behandeld. Nu gingen zij vooruit, het proces werd minder actief, met de gevolgen van dien.

Het stellen van een juiste indicatie schijnt op het oogenblik nog moeilijk te zijn. In ieder geval kan men de behandeling probeeren. De patiënten worden er niet door geschaad, soms gebaat. Zeker meent men reden te vinden om over te gaan tot operatief ingrijpen, nadat de ziekte neiging tot bindweefselvorming vertoond. De behandeling van de genoemde patiënten heeft nog niet lang genoeg geduurd om te kunnen spreken van meer dan een tijdelijke verbetering.

P. J. L. DE BLOEME.

L. DELHERM et A. LAQUERRIÈRE, *Les courants continus et les courants faradiques*, deuxième volume, 65 bldz. 29 fig. Prijs fr. 10.—.

E. et H. BIANCANI, *Lumière et rayons infrarouges*. 165 bldz. 24 fig. Prijs: fr. 20.—. Beide uitgegeven bij GAUTHIER VILLARS et Cie., Parijs 1929.

In de verzameling „Les actualités physiothérapiques” zijn deze beide deeltjes verschenen, waarover in hoofdzaak hetzelfde te zeggen is, als hetgeen ik bij vroegere uitgaven uit deze reeks mededeelde.

In het eerst genoemde boekje zien wij, hoe in Frankrijk bij de meest uiteenlopende aandoeningen de faradische stroom wordt toegepast, en niet alleen zooals door velen gedacht wordt, om psychische redenen, doch inderdaad om de plaatselijke elektrische werking. Eigenaardig is, dat voor de verschillende stroomsoorten meermalen een hulpparaat gebruikt wordt, waardoor de stroom afwisselend toe- en afneemt: dit wordt „geonduleerde” toepassing genoemd en vermijdt sterkere prikkels.

Verder vinden wij als bijzonderheid de electrotherapie te zamen met de mechanotherapie toegepast.

In tegenstelling met het eerstgenoemde boekje, dat een vrij droge opsomming is van de verschillende behandelingswijzen, is het tweede, van BIANCANI, veel gedocumenteerder. Zoowel de physiologische werking van het licht, alsook de physische en chemische ondergrond der lichtbehandelingen worden hier besproken.

In het specieele gedeelte treft het ons, dat wij veelal dezelfde aanwijzingen vinden als bij het ultraviolette licht alleen voor ontstekingsprocessen wordt het infrarood meer toegepast.

Wij moeten hier echter niet uit besluiten, dat deze tak der geneeskundige wetenschap meer raden dan weten is: het is toch bekend hoe alleen hij goed physisch therapeutisch kan arbeiden, die over de meest verschillende agentia beschikt, omdat de reactie van den patiënt ons in hoofdzaak leeren moet, welk middel gekozen moet worden.

VAN EBBENHORST TENGBERGEN.

Dr. GEORG KATZ, *Die soziale und klinische Berechtigung zum künstlichen Pneumothorax (Pth.) im Kampf gegen die Tuberkulose*, Tuberkulose-Bibliothek, No. 34, Leipzig 1929, prijs Mrk 4.50.

Bij de toenemende beteekenis, die de pneumothoraxbehandeling der tuberculose onder invloed van de nieuwere inzichten in de pathogenesis der tuberculose heeft verkregen, wint de overtuiging veld, dat de behandeling der tuberculose met den kunstmatigen pneumothorax ook een maatschappelijke zijde heeft en dat de organen der sociale verzekering goed doen, wanneer zij deze behandelingsmethode mogelijk maken en naar hun vermogen steunen.

KATZ, chef de clinique aan de door ZINN geleide afdeeling voor inwendige ziekten van het ziekenhuis Moabit te Berlijn, heeft het materiaal zijner afdeeling, benevens dat van de particuliere practijk van ZINN en van de „Landesversicherungsanstalt Berlin” statistisch gerangschikt, en in het bijzonder zijn aandacht geschonken niet alleen aan de clinische, maar vooral ook aan de sociale zijde van het vraagstuk. Nauwkeuriger mededeelingen over het arbeidsvermogen der patiënten tijdens en na de kuur, over den invloed der pneumothoraxbehandeling op de sterftcijfers en op de besmettelijkheid der tuberculosegevallen stellen den lezer in staat, datgene, wat met de behandeling met den kunstmatigen pneumothorax kan worden bereikt, in vele richtingen te beoordeelen. Het feit, dat de versche gevallen van tuberculose, die, in hun infil-